

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 แผนการดำเนินงานและขอบเขตการวิจัย

3.1.1 แผนการดำเนินงาน

อำนาจ ความร่วมมือและความขัดแย้งระหว่างผู้นำชุมชนกับเจ้าอาวาสในกรณีศึกษาเขตอำเภอแม่อรมิ จังหวัดเชียงใหม่ ในการศึกษาวิจัยแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติแบบพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลตัวแปรที่กำหนดไว้ในเบื้องต้น

3.1.2 ขอบเขตการศึกษา

3.1.2.1 ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตในการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากสถานที่จริง คือจากพื้นที่จริงของเขตอำเภอแม่อรมิ ซึ่งอาศัยผู้ดำรงตำแหน่งของผู้นำชุมชน คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าอาวาสในอำเภอแม่อรมิ โดยการอาศัยข้อมูลพื้นฐานว่า เจ้าอาวาสที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่น คือ ซึ่งอยู่ในตำบล ริมใต้ เหมือนแก้ว ตำบลโป่งริมเหนือ จี้เหล็ก แม่แรม ห้วยทราย ส่วนขอบเขตเจ้าอาวาสที่ไม่มีภูมิลำเนาในท้องถิ่นนอกจากศึกษาควบคู่กับเจ้าอาวาสที่อยู่ในท้องที่ทั้งในตำบลที่กล่าวมาแล้วยังเพิ่มตำบลคอนแก้วขึ้นอีกตำบลหนึ่งส่วนกรณีศึกษาเจ้าอาวาสที่อยู่สังกัดที่พัทสงฆ์ ได้แก่ ตำบลคอนแก้ว และ ตำบลจี้เหล็ก ส่วนในเขตของผู้นำชุมชนผู้ศึกษาได้ศึกษาในเขตอำเภอแม่อรมิทั้งหมด

3.1.2.2 ขอบเขตประชากร

กลุ่มประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ประกอบไปด้วยผู้ที่ดำรงตำแหน่งในชุมชน คือ จากจำนวนวัด 78 วัดโดยการสุ่มตัวอย่าง 32 วัดโดยเลือกจากกรณีโดยตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา เช่น วัดที่มีเจ้าอาวาสเป็นคนท้องถิ่น/หรือลักษณะใกล้เคียง จำนวน 10 วัด วัดที่มีเจ้าอาวาสเป็นคนนอกพื้นที่จำนวน 20 วัด และจำนวนของที่พัทสงฆ์ที่ไม่ได้เป็นวัดตามกฎหมายศาสนา จำนวน 2 ที่พัท นอกจากนั้นยังได้ศึกษาจากผู้นำชุมชนที่ดำรงตำแหน่ง เช่น กำนัน จำนวน 5 คน จาก 11 ตำบล ผู้ใหญ่บ้านจำนวน 70 คน และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 143 คน จากจำนวนสมาชิก 220 คน ในเขตพื้นที่ 11 ตำบลซึ่งการศึกษาดังกล่าวเป็นการศึกษาถึงอำนาจ ความร่วมมือและความ

ขัดแย้งระหว่างผู้นำชุมชนและเจ้าอาวาสผนวกกับใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อบูรณาการไว้เป็นแนวทางแก้ไขต่อไป

3.2 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดตัวอย่าง

จากประเภทของเขตประชากรข้างต้นทำการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเชิงระบบจากแต่ละผู้นำชุมชนที่อยู่ในตำแหน่งของแต่ละหมู่บ้านประกอบไปด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในแต่ละหมู่บ้านและเจ้าอาวาสในแต่ละวัด เพื่อให้ได้ตัวแทนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 251 รายโดยหาได้จากการทำการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมดโดยใช้สูตรของ Tara Yomome (1973) กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อน คือ ร้อยละ 5 ตามสูตรดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (จำนวนที่ต้องการสุ่ม)
 N = ขนาดของประชากรทั้งหมด จำนวน 251 ราย
 e = 0.05 หรือความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง
 แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{251}{1 + (251)(0.05)^2} \\ &= 158.67 \end{aligned}$$

กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้อย่างน้อย 159 คนจากผู้นำชุมชนและเจ้าอาวาสทั้งหมดข้างต้น

3.3 วิธีการศึกษา

3.3.1 การเก็บข้อมูล

ในการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้วิธีการแบบผสมผสานระหว่างงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้ทั้งการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายและประชาชนที่อยู่มีส่วนร่วมในการร่วมงานระหว่างพระสงฆ์ที่เป็นเจ้า

อวาตและกลุ่มผู้นำชุมชน อีกทั้งผู้ศึกษาได้แจกแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ข้อเท็จจริงมากขึ้น

3.3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บข้อมูลแบบภาคสนาม (Field Survey) โดยการเก็บข้อมูลแบบสอบถามและการสัมภาษณ์จากผู้อยู่ในตำแหน่งผู้นำชุมชน คือ กำนัน,ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละหมู่บ้าน และเจ้าอาวาสในแต่ละวัด ที่อยู่ในพื้นที่ซึ่งผู้วิจัยได้ลงไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยการศึกษารายงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยเน้นที่วัตถุประสงค์ของการวิจัยวิธีการสร้างเครื่องมือโดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1. เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีสองประเภท คือ

1.1 ประเภทของผู้นำชุมชนที่เป็นผู้มีตำแหน่งทางการเมือง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลของแต่ละหมู่บ้าน ประกอบด้วย อายุ การศึกษา สถานภาพทางครอบครัว เช่น รายได้ทางครอบครัว สถานภาพการสมรส อาชีพที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

1.2 ประเภทของผู้นำทางศาสนา คือ เจ้าอาวาสในแต่ละวัด ประกอบด้วย อายุอายุพรรษา การศึกษา อายุการดำรงตำแหน่ง พื้นเพเดิม เป็นต้น

ส่วนที่ 2. เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับพระที่ทำหน้าเจ้าอาวาสหรือผู้นำชุมชนที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งในส่วนนี้ผู้ศึกษาได้แบ่งข้อมูลเป็น 2 แบบคือ

2.1 แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสอบถามเรื่องเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความร่วมมือ และความขัดแย้งของทั้งสองฝ่าย ซึ่งคำถามมีจำนวน 21 ข้อ

2.2 นอกจากนั้นยังมีแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น เพื่อที่จะเป็นแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยแบบคุณภาพ ซึ่งอาศัยการสังเกตและการลงพื้นที่และการสัมภาษณ์งานที่ทำอยู่คือตำแหน่งเจ้าอาวาสจึงมีโอกาสได้รับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นโดยตรงในการใช้แบบสัมภาษณ์นี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sapling)

ส่วนที่ 3. เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นข้อมูลแบบปลายเปิด

หลังจากที่ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้วได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม มีความสมบูรณ์ 251 คิดเป็นร้อยละได้ 95.4

3.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลแล้วทำการตรวจสอบรายละเอียดความสมบูรณ์ของแบบสอบถามลงรหัส และบันทึกลงคอมพิวเตอร์เพื่อนำไปใช้สำหรับวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คือ โปรแกรม SPSS/PC สำหรับสถิติที่ใช้การวิเคราะห์มีดังนี้

ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

และการประมวลความรู้แบบสังเกตการณ์และประมวลแบบสอบถามเพื่อให้เกิดการวิจัยแบบผสมผสานเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นแบบพรรณนาความ

3.4 ระยะเวลาการดำเนินการ

ระยะเวลาและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยที่ผู้วิจัยได้จัดทำโดยจะอธิบายโดยสังเขป ดังนี้

เดือนแรก เริ่มจากพฤศจิกายน

สัปดาห์แรก- สัปดาห์ที่สี่ ทางผู้จัดทำได้ทำการรวบรวมเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความร่วมมือ ความขัดแย้ง และอำนาจของผู้นำชุมชนและเจ้าอาวาส ซึ่งในการสำรวจเบื้องต้น ได้ข้อมูล ดังนี้คือ จำนวนเขตพื้นที่ของอำเภอแม่ริม แบ่งเป็น 11 เขต ซึ่งมี 10 ตำบล แบ่งจำนวนของผู้จะทำการวิจัยดังนี้คือ กำนัน จำนวน 5 คน ผู้ใหญ่บ้านจำนวน 70 คน จาก 11 เขต (อ้างอิงในทำเนียบกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอำเภอแม่ริม, 2549) จำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 143 จากจำนวน 220 คน เจ้าอาวาส 32 ท่าน จากวัด 78 วัด (อ้างอิงใน ทำเนียบคณะสงฆ์อำเภอ แม่ริม, 2549)

เดือนมกราคม - มิถุนายน โดยประมาณ (อาจจะเสร็จก่อนหรือหลังแล้วแต่กรณี)

ทางผู้วิจัยได้เริ่มทำการวิจัยโดยการลงพื้นที่ และการออกแบบสอบถามโดยกำหนดให้ลงพื้นที่ทุกวันอาทิตย์ของสัปดาห์ หรือแล้วแต่กรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่จะต้องเก็บข้อมูล โดยจะแสดงตารางและแสดง สัญลักษณ์ พร้อมทั้งทำเครื่องหมายในการลงพื้นที่ที่จะทำการวิจัย เช่น ในวันอาทิตย์ของเดือนจะทำเครื่องหมายตัวอักษรตัวหนา ส่วนในกรณีที่มีการประชุมของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ดังนี้คือ ไว้ดังนี้ คือ

ตารางดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เดือนที่ 1				เดือนที่ 2				เดือนที่ 3				เดือนที่ 4				เดือนที่ 5				เดือนที่ 6			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	3
รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น																								
สร้างแบบสอบถาม																								
เก็บรวมข้อมูล																								
วิเคราะห์และสรุปผล																								
จัดทำเสนอรายงาน																								